

Tlačová správa k výstave:

Názov výstavy: **NOVÝ NACIONALIZMUS V SRDCI EURÓPY**
Autor: **Tomáš Rafa**
Kurátorka výstavy: Mira Sikorová-Putišová
Miesto konania: Považská galéria umenia v Žiline, výstavné priestory na 1. poschodí
Vernisáž: štvrtok 6. augusta 2015 o 17.00 hod
Trvanie výstavy: do 6. 9. 2015

Výstava umelca je pokusom o prvú obsiahlejšiu prezentáciu jeho doterajšej tvorby. Je realizovaná na domácej pôde, hoci v tomto prípade ide skôr o puto dané rodiskom, keďže diapazón aktivít a pôsobenia autora je výrazne internacionálny. Hlavnými témami jeho tvorby sú prejavy nacionalizmu, extrémizmu, xenofóbie a rasizmu v súčasnej spoločnosti, ku ktorým sa ako umelec snaží zaujať postoj bez výrazného subjektívneho vkladu, avšak na druhej strane s cieľom zachytiť tieto skutočnosti čo najviac detailne a takto ich sprostredkovať širokej verejnosti. Lajtmotívom jeho prezentácie je dlhodobý projekt Nový nacionalizmus v srdci Európy, neustále dopĺňaný ďalšou dokumentáciou a videodokumentáciou, ktorý zastrelil aj názov aktuálnej výstavy autora v PGU v Žiline.

V prípade mladého umelca Tomáša Rafu nie je až tak jednoduché o ňom jednoznačne uvažovať s používaním kategórie výtvarník, hoci výstupy (formy diel) i nástroje k ich tvorbe (médiá) náležia do oblasti mediálneho a multimediálneho umenia. Označiť Tomáša Rafu ako výtvarníka je neúplné a nepresné – totiž, ak by sme o tejto kategórii a jej obsahu uvažovali v pôvodnom, resp. v laickom chápaní zmyslu slova. Povaha súčasného vizuálneho umenia, v ktorého výraznom prúde sa stráca (resp. zámerne popiera) hranica medzi bežnou skutočnosťou a konkrétnou umeleckou kategóriou, podmienila aj rozšírenie obsahu pojmu umelec, a to integrovaním doň činností pôvodne mu vzdialených. V pozícii Tomáša Rafu sa tak prelína umelecký dokumentarizmus so spoločenským aktivizmom a organizovaním aktivít v prospech spoločnosti.

Ak by sme sa pokúšali rozkódovať umelecký aparát autora, fotografické výstupy - tu treba upozorniť, že mu v zásade nejde o realizáciu bežných foriem výtvarnej fotografie, i napriek tomu obsahujú ich tvaroslovie – prítomné je najmä v kompozícii záberu, no v tomto prípade je to skôr výsledok ich postprodukčnej adjustácie. Podobne je to aj v prípade videotvorby, ktorej hlavná báza je dokumentárna, no napr. zameranie na detail, komponovanie obrazu, nakoniec i postprodukcia ich približuje k formátom výtvarnej videotvorby. V pomerne ostrom kontraste sa tak nachádza expresívny obsah fotografií a videí a zámerne minimalizované používanie výtvarného tvaroslovia. Najdôležitejším je sprostredkovanie vizuálnej informácie pre interpretáciu a následné možné zaujatie subjektívneho stanoviska k problému u diváka/prijímateľa.

Prezentácia v galérii ponúka hlavné oblasti aktivít autora, najmä jeho dokumenty zo zhromaždení a pochodov extrémistov a nacionalistov na Slovensku a v Čechách v poslednom období (aktuálne protesty proti imigrantom, proti národnostným, rasovým menšinám a iným minoritám v spoločnosti), samostatnou kategóriou je sprostredkovanie udalostí na Ukrajine. Druhým ťažiskom výstavy sú dokumentácie autorových aktivistických a v prospech rómskej minority organizovaných participatívnych projektov, realizovaných predovšetkým na východnom Slovensku, ktoré tvoria paralelnú líniu jeho tvorby.

Tomáš Rafa (1979, Žilina) absolvoval Ateliér intermédií a digitálnych médií na Akadémii umení v Banskej Bystrici a Ateliér Prof. Grzegorza Kowalského na Akadémii umení (ASP) vo Varšave. V roku 2011 sa stal víťazom Ceny Oskára Čepana. V roku 2012 sa zúčastnil Berlin Biennale 7 ako spoluautor projektu „Breaking the News“ a kurátor projektu „Art Covers Politics“. Jeho prvá samostatná výstava „Respect Existence or Respect Resistance“ sa konala v roku 2012 v SNG Bratislava. V roku 2013 uskutočnil projekt „Športové múry / New Nationalism in the Heart of Europe“ v rámci prehliadky umení Prague Biennale 6. V roku 2011 strávil tri mesiace ako artist in residence v PROG centre v Berne vo Švajčiarsku, v roku 2012 šesť týždňov na rezidenčnom pobyte v ISCP v New Yorku (USA), ktorý bol súčasťou výhry ocenenia Cena Oskára Čepana.

-msp-

Výstava sa realizuje s podporou grantového programu Mesta Žilina, vystavené projekty vznikli vďaka podpore Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky.